

Spomni se!

Spomni se, kaj si bral v zadnji številki »Orliča« na tem mestu pod napisom: Ne pozabi!

Spomni se, da se vsega tistega ne smeš samo spomniti, ampak moraš vse tiste opomine tudi natančno izvršiti!

Spomni se, da morajo biti Orlič in Orličice vsem drugim dečkom in deklicam za zgled!

Spomni se, da ti »Orlič« vedno naroča, da moraš svoje starše ubogati in jim vselej z veseljem pomagati!

Spomni se, da se je spet pričelo šolsko leto, ki ti pravi, da se moraš marljivo učiti in se v šoli vedno prav lepo obnašati. Najboljše izpričevalo morajo v sredi in na koncu šolskega leta dobiti Orlič in Orličice.

Spomni se, da bo 8. septembra na Marijino rojstvo tretji letošnji orlovski praznik. Skrbi, da ga boste vsi prav lepo obhajali!

Spomni se, da dobri Jezus vsako prvo nedeljo v mesecu kliče vse Orlič in Orličice k sv. spovedi in sv. obhajilu.

Spomni se, da se moraš vseh teh reči, ki so tu zapisane, vsak dan na novo spomniti!

Alojzij T. od Sv. Frančiška Ksaverija.

Klic Orličem.

Dragi Orliči! Pozdravljam vas, pozdravljam z našim lepim pozdravom: B o g ž i v i!

Lep je ta naš pozdrav. Kaj pomeni, česa te spominja?

Spominja te, da je nad teboj gospod Bog, ki je vse ustvaril, kar vidiš okoli sebe in nad seboj. Na vseh straneh, kamor se ozreš, vidiš prelepo božjo prirodo. Poglej, kako blagodejno sije solnce na krasno polje, na zelene gozde in šume! Veličastno se dvigajo proti nebu vršaci mogočnih gora, s katerih se ti odpira vsenaokrog pogled na ljubo domovino prav tja na sinje morje.

Vse to te spominja na vsemogočnost velikega Stvarnika, ki je vso to lepoto iz nič naredil. Zahvali ga za to, kadar le moreš in kolikor moreš! Hodi rad v cerkev, moli rad in delaj vse v čast božjo!

Mlad si še, Orlič moj! Vendar ti že sedaj naročam: Stopaj stanovitno po poti sv. vere, ona te bo pripeljala k pravi luči življenja. Če hočeš prav in dobro živeti, ostani tudi zvest orlovski organizaciji in podpiraj jo vedno in povsod, kolikor le moreš. V tej organizaciji boš z lahkoto ostal vedno zvest Bogu in sveti veri! Saj ima »Zlata knjiga« polno prekrasnih naukov, ki obdrže dobrega fanta na pravi poti lepih krščanskih čednosti.

Orlič! Ko postaneš velik, bodo prišli hudi napadi na tvojo čednost in tudi na tvojo vero — pazi, da boš vse junaško odbil! Če bi se le malo vdal in pustil, da te le nekoliko zapeljejo hudobni tovariši na slabo pot, povem ti, da bi te to privedlo naravnost v pogubo. Da se to ne bo zgodilo, ti pa zelo naročam: Ostani vedno zvest član orlovske organizacije!

Zato ti kličem: Hodi rad in redno k telovadbi, vaditelje ubogaj, bodi miren med telovadbo in povsod čuvaj disciplino! V cerkvi pobožno misli, ne oziraj se okoli sebe in ne šepetaj! Vsem se ravnaj po naukih »Zlate knjige« in svojega glasila, ki se mu pravi »Orlič«. Tako boš res ostal dečko-poštenjak in boš nekoč vzoren Orel.

Nazadnje še vsem Orličem prav lep bratski pozdrav: B o g ž i v i!

Fr. Puhar, Središče.

Iz mojega življenja med Orliči.

Danes sem se odločil, dragi bratci in sestrice, da vam tudi jaz pošljem nekaj vrstic v pozdrav in bodrilo. Rad prebiram »Orliča«. V njem najdem mnogo lepega in poučnega za živ-

ljenje. Večinoma vse, kar berem v listu, prihaja iz srca in izpod peresa naših dobrih voditeljev. Pa tudi članke in pisma od bratcev samih najdem v njem. Zakaj bi torej tudi jaz enkrat ne napisal kaj malega?

Mlad sem še. Vendar se spominjam, kako je naš orlovski odsek rastel in napredoval. Kako sem želel, da bi mogel tudi jaz stopiti med te čvrste in odločne fante, ki so tako ponosni na to, da so Orli! Kar me je posebno gnalo mednje, je bila želja po izobrazbi, katero orlovska organizacija v veliki meri daje svojim fantom.

Toda bil sem premlad,

Leta 1922. je pa ustanovil odsek tudi naraščaj. Začel je zbirati dečke in jih je učil telovadbe in tudi lepega življenja. Vaditelj nam je rekel, da smo mi rezerva, ki mora vedno skrbeti, da se bodo dopolnjevale orlovske vrste. Takrat se je tudi meni izpolnila velika želja, da sem bil sprejet med Orliče. Sklenil sem, da bom telesno in duševno stanovitno napredoval in bom vsem tovarišem dajal dober zgled.

Ceta Orličev se je hitro množila. In letos 6. julija nas je pri odsekovni prireditvi nastopilo 20 v krojih. Kajne, to je že lepa četa dečkov v rdečih srajcah? Kako ponosno so gledale naše mamice na svoje pogumne sinove Orliče!

Vsem prijateljem in znancem smo pokazali pri javni telovadbi, kaj delamo pri svojih naraščajskih urah v Društvenem domu. Seveda pa tudi vemo, da ne telovadimo samo zavoljo lepšega, temveč naši voditelji nam pogosto povedo, da se pri telovadbi vadimo v pokorščini, se učimo reda in discipline, in moramo tudi premagovati same sebe. Zato hodimo radi k telovadbi, ker hočemo postati res vrli značajni fantje.

Kadar javno nastopimo, pa hočemo tudi vsem pokazati, da smo krščanska organizacija in hočemo tudi ostati, zato povemo vsem, da je prapor Križa tisto znamenje, za katerim korača naša orlovska četa.

In komu se imamo zahvaliti za to srečo? Najprej seveda Bogu, da nam je dal dobre in verne starše, ki so nas lepo učili in vzgojili in nam dovolili, da smo se smeli zapisati med Orliče. Potem pa našemu požrtvovalnemu in potrpežljivemu bratu vaditelju. Bog mu povrni ves obilni trud! Če Bog da, mu bomo pokazali hvaležnost s tem, da bomo nekoč vrli Orli.

Vam, bralci in bralke »Orliča«, pa kličem:

Zvesto, neustrašeno za čednost se borite,
pogumno, stanovitno sovražnikom kljubujte!

Bog živi!

Janko Poljanšek.

Nedolžni deklici.

Obrazek tvoj: šmarnica bela...
 Marija Devica te ljubi! —
 O da bi bila tudi ti,
 nedolžna deklica mala,
 kakor tvoja patrona v nebesih!
 — Da bi čista, snežna ostala
 kakor tvoja patrona v nebesih,
 da bi duša, vekomaj zala,
 pela Gospodu v nebesih!

Franc Jesenovec.

Varčuj!

Ko sem bil še majhen, smo takole hranili, varčevali in »šparali«.

Meni je nekoč sv. Miklavž prinesel hranilnik (rekli so mu tudi »šparovček«). Nazunaj je bil podoben majhnemu prašičku in na trebuhu je imel zapisano veliko črko M. Ta črka pomeni rimsko številko 1000. S tem mi je hotel moj prašiček povedati, da gre v njegov trebuh tisoč krajcarjev. Seveda, sami niso hoteli iti noter, treba jih je bilo pridno nabirati in jih spuščati skozi ozko zarezo v prašičkovem hrbtu. Veste, tudi takrat krajcarji niso znali sami hoditi, čeprav je bilo pred veliko svetovno vojsko na svetu marsikaj drugače kot je sedaj.

Tako me je moj prašiček zmeraj opominjal, kadar sem imel kakšen drobiž v roki: »Daj krajcar, daj krajcar!« In res sem mu nosil krajcarje toliko časa, da je bil pujsek prav do vrha »sit«. Zato sem pa hodil mimo stojnic ali »štantov« hitrih korakov in s proč obrnjenimi očmi, da me ni skušnjava zapeljala in nisem prijaznega prašička brez potrebe za kakšen krajcar prikrajšal. Tudi igral nisem za denar, v »kino« nisem hodil in še najmanj mi je hodilo na misel, da bi stikal po trafikah in kupoval neumne cigarete.

Kadar je bil hranilnik napolnjen, sem z veseljem to novico mami povedal. Prav radi so mi drobiž zamenjali za debel denar in moj pujsek je zopet krulil in kričal: »Daj krajcar, daj krajcar!« Z mamom sva pa imela veliko posvetovanje, kaj bova kupila za tisti debeli denar, ki sem ga zamenjal za M krajcarjev. Vselej sva se zedinila za kaj prav pametnega in še danes sem vesel, da so mi moja mama tako modro svetovali.

Tako smo včasih varčevali.

Sedaj po vojski morebiti sv. Miklavž nič več ne nosi krulčih prašičkov. Meni ga že nikoli več ne prinese. Varčujemo pa vseeno prav lahko. Namesto prašičkov so sedaj moderne »Čebelice«. Mislim, da ima »Čebelico« že vsak orlovski odsek, če pa ne, jo bodo gotovo prav kmalu vsi ustanovili. Vsaka orlovska »Čebelica« ima svojega »Čebeličarja« (ne čebelarja!), ki zbira drobiž od Orlov in od Orličev, pa seveda tudi od Orličic. Orlovska »Čebelica« namreč lahko spravi vase še mnogo več kot M kosov denarja, ima pa to lastnost, da ne kliče: »Daj krajcar, daj krajcar!«, ampak takole brenči: »Paro, paro, paro!« Sedaj veste, kam imate spraviti svoj drobiž! Tudi vi pojdite prav urnih korakov mimo »štantov« in drugih takih krajev, kadar imate kaj drobiža v žepu, in hitite k Čebeličarju, da mu daste spraviti svoje zaklade. Lahko pa tudi pri telovadbi odaste. Čebeličar bo vse lepo zapisal in vsak čas vam bo rad povedal, koliko že imate.

Kadar bo vsotica že precej velika, se pa le posvetujte z mamó ali pa z voditeljem, kako boste zbrani denar modro in pametno porabili. Za neumnosti in nepotrebnosti reči pa le nobene pare ne dajte! Premagajte svojo sladkosnednost in videli boste, kako boste nekoč veseli, da ste varčevali in imate že veliko vsoto skupaj! O svojem veselju pa poročajte na »Veselo pošto«, da se bomo tudi mi z vami veselili. Ker smo pa za dobre reči tudi precej radovedni, nam pa še to popišite, kako ste v »Čebelici« zbrani denar porabili. Tako se bomo drug od drugega navduševali in se bomo zmerom bolj radi imeli.

Bodimo torej pridni in varčni kot čebelice! Saj vemo, da iz malega raste velikol!

Vsem čebeličarjem kličem gorak orlovski pozdrav: Bog živi!

Pastirček Miha.

Deklamacija. Iz zbirke: Anton Hribar, Popevčice milemu narodu.

Mladi Miha goni
v travnate livade
past ovčice bele,
past rogate čade.

Tam pri čedi skače,
vrišče in prepeva,
da goščava gorska,
breg in dol odmeva.

Veseli se Miha,
ž njim priroda cela;
Miha poskakuje,
jagnjeta ž njim bela...

V vas prinese kramar
raznovrstne robe:
nože, gumbe, škarje,
pisane podobe.

Miha pa ugleda
trombo vmes rumeno,
vleče ga in miče,
rad bi kupil eno.

A denarja nima,
šli so z doma mati;
in morda bi tudi
ne hoteli dati.

Pa pastirček Miha
bistra je glavica,
ve, kje strica Vida
polna je mošnjica.

Kupi mladi Miha
trombo si rumeno,
čedo žene v loko
travnato, zeleno.

Pase, pase Miha,
trobi, trobi v doli,
da doni po dragah
trombe glas okoli.

Pa utihne Miha
in posluša ptiče: —
»Tat! tat! tat!« mu vrana
z vrha smreke kliče.

»Čak, čak, čak!« ga kara
srakoper na plati;
»Vid, vid, vid!« pa z gabra
brglez se ga loti.

»Strahl!« kriči mu šoja,
ker je vzel petice;
»pet petic!« pojo mu
v žitu prepelice.

Vsi vedo že, Miha,
kaj se je zgodilo;
še kobilar kliče:
»Bilo je obilo!«

Vse ti oponaša,
ne le ptice v zraki;
čuj, še menki, žabe
karajo te v mlaki:

»Vrag, vrag, vrag!« ti prva,
»Nuj, nuj!« druga kvaka,
»Lé ga, lé gal!« tretja —
zmerja te vsa mlaka.

Pribrenči mu brencelj:
»Beži, beži, beži!«
Miha, kaj pomišljaš?
Kar domu jo vrežil

Kjer pod grmom v listji
suhem zašepeče,
dé ubogi Miha:
Kače so prežeče.

Kar na pašo goni
ni bil plašen Miha,
danes pa od straha
revež komaj diha.

Ko domu gre v mraku,
zdaj je pa najhuje;
Miha nočne sove
v goščevji začuje.

»U-huhu!« se sova,
»Ujem te, ujem tel!« dere;
in naprej od čede
Miha jo ubere.

»Miha, kaj se kisaš?«
»Kje žival je naša?«
Mati pozvedava,
striček ga povpraša.

»Mati, danes ptice
vse so grozo pele;
sove pa so vpile,
da me bodo ujele. — —

Kramar je prodajal
trombe, ljubi striček,
jaz pa grem, — ukradem
skrívno tvoj mošnjíček;

trombo to-le kupim,
trobim ž njo na paši,
pa žival že slednja
zmerja me in straši.

Prosim te, odpusti
greh mi, ljubi striček,
nikdar več ne bodem
segal v tvoj mošnjíček!«

»Kaj? Denar si kradel,
Miha, iz mošnjice?
Dobro, da te niso
oključvale ptice!

Glej, da več ne vzameš,	Mladi Miha goni
da ne bodo pele	v travnate livade,
ptice še groznejše,	past ovčice bele,
sove te pa ujele!	past rogate čade.

Trobi, vrišče Miha,
hrib in dol odmeva —
groze mu nobena
ptica več ne peva.

Vera, orliška gojenka v Preski.

Naš izlet v Ljubljano.

15. junija smo se odločili, da pojdemo na izlet, in sicer gojenke in mladenke. Sivi oblaki so zagrinjali nebo, toda me se nismo ustrašile tega, temveč smo izpolnile svojo obljubo. Zgodaj zjutraj smo se vsedle v vlak, ki je odpihal proti Ljubljani. Med vožnjo smo se dobro zabavale in se smejale. Kmalu smo dospele do našega cilja. Tu smo izstopile in smo šle peš v uršulinsko cerkev k službi božji. Njene krasote se nismo mogle nagledati. Bila je šolska sveta maša. Gospod katehet so lepo pridigali in opominjali učenke, naj bodo tudi o počitnicah pridne. Pri sveti maši je vsa cerkev prepevala. Bilo je zelo lepo.

Odtod smo šle na trg, kjer smo si kupile sladkih črešenj, ki so imele rdeče srajčke. Potem smo se napotile na Grad. Z Gradu smo imele lep razgled po mestu in okolici. Gospodična nam je povedala imena važnih poslopij in vasi, ki smo jih videle z Gradu. Prav lepo se je videlo na Trnovo, Poljane in še daleč naokrog. Polhovgrajski dolomiti z Grmado so nas pozdravljali in vabili, da jih obiščemo. Obljubili smo jim, da jih bomo obiskale, toda prej ne, da še nekaj pedi zrastemo.

Z Gradu smo šle v muzej. Videle smo mnogo tujih in domačih živali, narodne noše, ročna dela v narodnih barvah, stavbe na koleh in mnogo zgodovinskih izkopenin. Nato smo šle v Podrožnik, kjer smo kosile. Tu smo pisale nekaj razglednic. Z eno smo se spomnile tudi našega bratca Nardžiča.¹

Nazaj grede smo se ustavile v Trubarjevem parku. Med potjo smo prepevale vesele in lepe pesmi. V parku smo videle premnogo lepih cvetic in drugega rastlinstva. Nato smo šle na gorenjski kolodvor in smo se s popoldanskim vlakom odpeljale v Št. Vid. Na postaji nas je pričakovala gđč. voditeljica iz Št. Vida. Šle smo v škofove zavode, kjer smo si ogledale

¹ Potrjujem prejem Vaših pozdravčkov in se strašno lepo zahvaljujem.
— Br. Nardžič.

kapelico, dvorano, vrt in kuhinjo z velikimi štedilniki in kotli. Na vrtu smo plesale kolo in igrale več lepih igrice. Ogledale smo si tudi šentviško šolo. Bila je ravno razstava obrtnih risarskih izdelkov. Vse smo si smele ogledati. Slike so bile jako lepe.

V cerkvi je bilo ravno celodnevno češčenje. Tudi me smo počastile Jezusa in bile pri litanijah. Na postaji smo se nato še malo poigrale. Kmalu je zapihal vlak. Poslovile smo se od lepega Št. Vida in se odpeljale v Medvode.

Prav hvaležne smo naši dobri gospodični voditeljici za krasen izlet. Bog živi!

Uspehi tekem gojenk v letu 1924.

Krožek	Doseg. t.	Dosež. t.	%
Verd	1380	1300	94.20
Šmartno pri Slov. goricah	810	717	92.22
Ljutomer	1350	1230	91.11
Čadram-Oplotnica	1440	1292	89.72
Konjice	990	863	87.17
Domžale	800	688	87.17
Raka	560	476	85.—
Maribor-Dijakinje	1680	1392	82.86
Trata	720	594	82.50
Železniki	1800	1480	82.22
Sv. Pavel pri Preboldu	1080	888	82.22
Novo mesto	1260	1026	81.43
Jesenice	1260	1022	81.11
Semič	960	588	61.25
Kranj	1800	730	40.56

Opomba. Za gojenke tekme niso bile obvezne, ker so se vršile večinoma samo na sedežih srenj, kjer so zbrali o pri-
likih tekem vsi krožki. Malih deklic ni mogoče siliti na pot, ki
je včasih precej dolga. Zato je primeroma majhno število
krožkov postavilo k tekmam tudi gojenke, in to večinoma
samo na sedežih srenj. Je popolnoma prav. Doseženi uspehi
pa kažejo, da so naštetih krožki posvečali gojenkam hvale
vredno pozornost. — Tudi tu — kakor pri članicah in mla-
denkah — so všteti uspehi tehničnih in organizatoričnih tekem.

Ivan Langerholc.

Razglednice, dopisnice, pisma.

Na kratko naj vas opozorim na najnavadnejše oblike na-
šega dopisovanja.

Svojih prijateljev in znancev se radi spominjamo z raz-
glednicami. Samo da gremo par pedi od doma, pa se že

vsedemo in pošiljamo pozdrave in naznanjamo svetu, kod hodimo. Razglednice pišemo navadno s svinčnikom. Svoje znance smeš prositi, da se ti na razglednico podpišejo. Ni pa lepo in primerno, če nadleguješ popolnoma neznane ljudi z enako prošnjo.

Skoraj vsak kraj ima že svoje razglednice. Marsikje so slike zares lepe. Krajevne razglednice radi pošiljajte. Veliko lepše so kakor enako blago s cveticami, pticami, ali tudi z ljudmi. Kdor ima veselje, si lahko polagoma nabere celo zbirko razglednic iz raznih krajev naše domovine. Imel bo ž njo mnogo res plemenitega veselja in koristne zabave. Kar takoj začnite shranjevati take slike, ki vam v podobi kažejo lepoto naše domovine. Danes leto bo zbirka gotovo že precej velika.

Kratka poročila pišemo na dopisnicah. Pišemo jih navadno s tinto; le svojim najboljšim znancem in prijateljem bi jih smeli pisati s svinčnikom.

Kratka poročila pravim. In pa taka, ki jih sme nazadnje vsakdo brati. Sme, ne mora! Zakaj ni je grše reči, kakor če se kdo vtika v zadeve, ki mu niso nič mar. Zato tudi ni lepo, če kdo prebira dopisnice, ki niso nanj naslovljene. Še grše pa je, če kdo to, kar je bral, raznaša med ljudi. Zato vas prosim: bodite možati! Ne stikajte za pismi svojih tovarišev! Krotite svojo radovednost!

Važnejša in daljša poročila pa napišemo vselej v pismo. Pismo, ki je zalepljeno, ne sme nihče brati, nihče odpirati! Izročiti se mora tistemu, čegar naslov je na ovojnici. Edino ta je opravičen pismo odpreti.

Pisma pišemo navadno s tinto. Kakšna je oblika pisma, zdaj že veste. Pazite, da bodo šla iz vaših rok le čedno pisana pisma. Brez packe, brez napake, pa tudi brez vsake besedice, ki bi bližnjega lahko užalila.

Ne pozabite, da vsa vaša pisma na »veseli pošti« preberem. In da bom hud, če se ne boste mojih navodil držali.

Pri potočku.

Otroška telovadna igrice za akademije.

(Poslala s. M Serafina.)

Nastopi lahko poljubno število deklic. — Potoček tvori 12 ali tudi več otrok, ki tekajo v krogu okoli ene kulise. Deklice so belo oblečene; na glavi imajo svetlo-modro pentljo — štiri nekoliko večje deklice predstavljajo mlinsko kolo. Čisto pri potočku stopajo z navadnimi koraki v zvezdi v levo (podajo si desne roke). — Cvetk je poljubno število (vsaj 3). Lahko so: zvonček, trobentica, vijolica, spominčica, marjetica. Oblečene so belo in okinčane s cvetjem, ki ga predstavljajo. Lahko imajo tudi barvane obleke, ki jih sicer uporabljamo za angelčke; trobentica rumeno, spominčica svetlomodro, vijolica svetlovijoličasto ali svetlozeleno itd. Cvetice kleče spočetka sklonjene na tleh kot bi spale. Pri

besedah: »že kolesa klopotajo« vstanejo. Pri: »cvetke majejo se vse« napravijo dvakrat odklon v levo in v desno. Pri »pisane se glavice« odklon samo z glavo. — Pri: »in metuljčki« pritečeta izza kulis 2 metuljčka (lahko jih je še več). Imata kakršnokoli svetlo obleko. Peruti se prav lahko napravijo iz debelejšje žice, prevleči jo treba z blagom ali s papirjem ter peruti primerno poslikati. Medtem ko letajo metuljčki od cvetke do cvetke, lahno pahljajo z rokama. Pri zadnji kitici: »cvetke ležejo pa spat« cvetke pokleknejo in se sklonijo kot bi spale. Z roko si podpro glavo. Metuljčki se naslonijo na speče cvetice in tudi zaspe. Potoček skače dalje, mlin se vrti. (Zastor pade.)

Urno skačeš, naš potoček,
čez zeleno travico.
Cvetke umivajo si v vodi
še zaspano glavico.

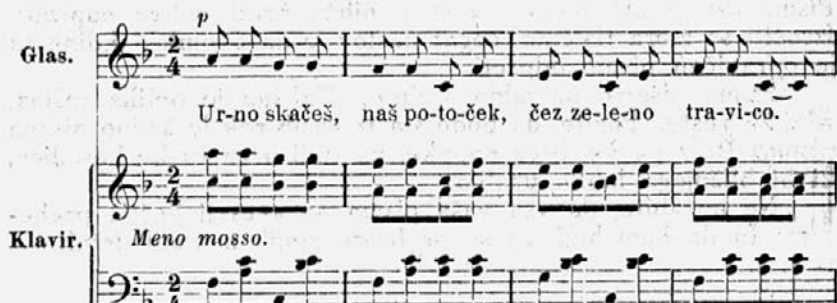
Vetrič lahen zdaj zaveje,
cvetke majajo se vse.
Gibljejo v mladostni zori
pisane se glavice.

Teci, teci naš potoček,
mlinsko ženi nam kolo!
Že kolesa klopotajo,
oj, kako je to lepo!

In metuljčki lahkokrili
zibljejo po cvetkah se,
ptički drobni žvrgolijo
svoje krasne pesemce.

Na večer, ko zlati solnček
splava v svoj kristalni grad,
urno skače še potoček,
cvetke ležejo pa spat.

Glas. *p*

Klavir. *Meno mosso.*

Cvet-ke umi-va-jo si v vo-di še za-spa-no gla-vi-co.

Melodija je vzeta iz V. Parma: »Slovanske cvetke«, str. 7. — Med izvajanjem poje ali ena deklica ali pa več otrok, ki ne igrajo. Prva in druga kitica se poje takoj ena za drugo, nato medigra. Zatem spet tretja in četrta in spet medigra. Po zadnji kitici takoj medigra brez ponavljanja, med tem zastor pade.

Mihec tatič.

Mladinska igra v 1 dejanju.
(Priredil M. N.)

O s e b e.

Dušan, graščak.

Gospa Reglja, gostilničarka pri Zlati goski.

Mihec, sinko vaškega branjevca.

Pozorišče. Kmetsko dvaorišče. Na desni se vidi gostilna pri Zlati goski, na levi uta za kokoši. Pod drevesom miza s klopico.

Prvi prizor.

Na uti se premakne široka deska, ki sega od vrha do tal, in Mihec pokuka skozi odprtino.

Mihec. Psst! Vse je tiho. Družina je vsa na njivi pri žetvi, gospa gostilničarka je ravno žgala kavo. Diši, da je veselje. Dokler se ne bo dobro napila sveže kave, je ne bo na spregled. Vse je varno. Smuk na prosto kot lisica iz brloga. (Se zmuzne ven.) Da, da, jaz sem zvít in uren kakor lisica. Noben človek me ne prekosí. — Sedaj moram pobrati zaklade. (Potegne skozi špranjo kapo z jajci in popravi desko.) Kokoške, dobro ste se držale. Moja kapa je kakor polno gnezdece. To bo cvrtja, da bi Goljatu ostajalo! Precej si bom napravil pojedino, hm, kar sline se mi cede. Ostala jajca bom pa prodal gospej Reglji. Svetlo kronico bom dobil zanje. Saj ne bo prvič kupila svojih jajc od mene, ha-ha! Tako je treba osmukati zlato gosko! — Toda čuj — ali ne ropoče nekje? Čas je, da izginem! (Se zmuzne za uto.)

Drugi prizor.

Gostilničarka Reglja pride s ključi in pletenko.

Reglja. Danes moram sama pregledati gnezda. Mislim, da bom mnogo nabrala. Najbrž bo tale košarica premajhna, večje so pa vse odnesli na njive. — Zgodaj je še danes. No seveda, dobra gospodinja mora zgodaj vstati, da ima gospodinjstvo v redu. (Odklene in gre noter.) Da, da, red pa tak, da je veselje. Vsako gnezdo ima svojo številko kot hiše na vasi. — Ampak kaj je to? — Številka ena čisto prazna! Saj se mi je zdelo. Predebela je ta putka. Take so slabe jajčarice. Številka dve tudi prazna?? Je že tako. Tudi prevelika suhav ni dobra. Toda putka na številki tri ni ne predebela ne presuha. Ta znese vsak dan svoj jajček. Pa vendar — da bi te koklja, tudi to gnezdo prazno! To je pa slabo! (Vedno bolj huda.) Številka štiri — nič, pet — nič, šest — tudi nič, sedem, že zopet nič, osem — prav tako nič, devet, deset — vse prazno in nič! To je pa od sile! Pa naj se človek ne jezi! (Žalostno javka.) Na, tu je že spet nova nesreča! Uboga kokoška čepi tu zapuščena in zmršena kot bi se golila. Še hoditi ne more več. Jo moram pri luči pregledati. (Jo prinese ven.) Uboga živalca, ti si bolna. Saj mi danes ali jutri pogineš. No, če pride pameten gost v gostilno, kar spekla te bom, da ne bo škode. Ampak treba je, da pogledam še v druga gnezda. (Se vrne v uto in javka vedno bolj srdito.) Številka 11 — 12 — 13 — 14 — 15 — vse prazno! 16 — 17 — 18 — 19 — 20 — vse pobrano, pokradeno. To se pa že vse neha! Krasti pa res ni prav. (Pride ven.) Že tretji pot je ta mesec, da nisem nič dobila. Človek bi iz kože skočil! Na, prav res, preveliko košaro sem vzela s seboj. (Vrže košarico v prav res, preveliko košaro sem vzela s seboj. (Vrže košarico ob tla.) Naj mi vendar en človek pove, kako je ta reč. Po pravici gotovo ni. Vse sem že poskusila, da bi izsledila tega preklicanega razbojnika. Pa vse zastonj! Staremu kravarju Srečkotu sem celó en goldinar plačala, da bi mi pregnal tatu. In je dejal: vse je v redu. Tat pride na dan. Na, uboga sirota sem sedaj ob denar in ob jajca! — Čakaj me, preplenski kravar! Lažnivec in goljuf! Pridi mi še enkrat pred oči — vse ključce ti treščim v nos! (Žuga v ozadje.) Dobil boš znamenje, da bo še sodni dan ves svet vedel, kdo je Srečko — rokovnjač, lumpac, potepuh! (Žuga skoraj naravnost v graščaka Dušana, ki pride z naglim korakom okoli ogle.)

Tretji prizor.

Dušan, Reglja.

Dušan. Kaj pa to? — Oho, gospa, kaj sem vam pa naradil? Tako mi voščite dobro jutro, tako me obkladate s častmi, ki mi resnično niso všeč! Zmerom sem mislil, da ste dobra, spodobna gospa, sedaj vidim, kako sem se motil.

Reglja (osupla). Za božji čas! Vaša milost je tu. Kar umrla bom od groze! (Se močno klanja.) Oh, prosim prav ponižno odpušcanja! To lepo višnjevo nebo bodi za pričo, da nisem mislila vas, temveč vašega kravarja Srečkota.

Dušan. Tudi mojemu Srečkotu se ne dajejo taki naslovi. Poštenjak je od nog do glave. Strašno grdo je, če se nežnočutna žena takole raztogoti. Kaj vam je napravil nesrečni Srečko?

Reglja (v zadregi). O, nič — res ne — nič nisem huda nanj.

Dušan. Pa ste vseeno tako zabavljali? Povejte, zakaj to?

Reglja. Bom pa povedala. Že večkrat so mi bila vsa jajca pokradena. Zato sem prosila vašega kravarja, da mi izsledi tatu. Obljubil je in jaz sem mu dala tolar. Rekel mi je, naj pustim čez noč vse na gnezdih. Zaprl se je v uto in čakal, da mi je dobršen tucat sveč pokuril. Ko se je naveličal čakati, je šel svojo pot in je dejal: Gospa Reglja, sedaj bo tat prav gotovo prišel na dan. — Na, pa kaj je namesto tega? Zopet vse pokradeno — oh, jaz nesrečna ženska! (Zaihti.)

Dušan. O tem bomo še govorili. — Sedaj pa nekaj drugega. Prišel sem z lova, v želodcu mi ni nič dobro. Pripravite mi hitro malo južine, samo če imate kaj po mojem okusu.

Reglja (bahavo). O, vaša milost, v moji hiši dobite vse, česar vam srce poželi. V kuhinji in v kleti sama najboljša zaloga. Vsa gospoda se ustavlja pri Zlati goski.

Dušan (navihano). Videti je, da ste ponosni na naslov Zlata gos.

Reglja. O ne, tega nisem hotela reči. Rajši bi, da bi se pri nas reklo pri Zlatem angelčku. Seveda no, vsaka želja se človeku ne izpolni. — Toda velika čast mi je, da vaša milost danes pri meni južina. Kaj izvolite, kavo, čašo pohorčana, jeruzaleščana, haložana? Vse najpristnejša roba.

Dušan. Vaša vina, to mi je že dolgo znano, so tako, tako. Sicer pa sploh ne pijem predpoldne. Kaj še imate?

Reglja. Oh, ravno prav, da sem se spomnila. Pečena putka bo najbolj prava jed. Imam eno, debelo kot kapunček, in sem jo hranila za posebno imenitnega gosta. Smem postreči?

Dušan. Veste kaj, namesto kokoši mi pripravite tri jajčka. Ta bodo moj želodec najprej popravila.

Reglja. Oh, ali je res danes najbolj nesrečen dan mojega življenja? Sram me je, pa moram povedati, da nimam ne enega jajčka pri hiši.

Dušan. Aha, to je tista gostilna, ki ima vedno vsega na ponudbo! Lepa ekonomija! Danes sem prvič in zadnjič pri vas. Z Bogom! (Se obrne, da bi šel.)

Reglja. Za božjo voljo, vaša milost! Te sramote mi ne boste naredili! Saj sem vam pravila, kakšno nesrečo imam s kokoši. Čakajte no, precej stopim k sosedu, da dobim par jajc

na posodo. Sicer pa, pogledjte, ravno gre tam Mihec, branjevčev sin. Gotovo nese jajca na trg.

Dušan. Dobro, napravite čedno kupčijo. Ta čas stopim tja na rob, da pogledam za delavci. Precej se vrnem. (Reglja se klanja.)

Četrty prizor.

Reglja, Mihec.

Reglja (kliče). Mihec! Mihec! Sem pojdi!

Mihec (pride. Čez ramo ima palico in na njej torbo.) Dobro jutro, gospa krčmarica! Ali bi kupili nekaj jajc?

Reglja. Ravno prav si prišel kot volk v pravljici.

Mihec. Zakaj pa ne kot lisjak v povesti?

Reglja. Če daš dober kup, ti vso zalogo odkupim.

Mihec. Ja, dober kup, seveda. Tako kot v mestu na trgu. Tam so draga taka debela jajca. Le pogledjte. (Odpre torbo.) Vaše kokoši ne nesejo takih.

Reglja. O, kajpak! To so komaj golobja proti našim. (Vzame eno v roke in ogleduje.) Menda so sveža. Če so, ti jih plačam po pet grošev tri pare.

Mihec. Sveža so, sveža. Vse sem danes pobral z gnezd. Ampak za pet grošev jih dam pet, pa ne enega več!

Reglja. Tak kup jih lahko v mestu kupim.

Mihec. Prav, kar tecite v mesto in kupite. Se vam izplača.

Reglja. Preveč profitiraš. Še bogat mi postaneš.

Mihec. O seveda, vi že veste. (Zaničljivo.) Jajca lepo ukradem, potem imam pri vsakem en groš profita, kakor imate vi pri vsakem vedru vina eno zastonj. To je kupčija! Srečno! (Misli iti.)

Reglja. No, Mihec, pojdi nazaj in daj. Naj bo, ker nujno potrebujem. (Našteje jajca v predpasnik.) Denar ti precej prisnem.

Mihec. No, torej. Kmalu bo torba prazna. Jaz sem vesel, če je prazna, drugi so pa vsi iz sebe, če je gnezdo prazno. (Poredno pokašljeje.)

Peti prizor.

Prejšnja, Dušan.

Dušan. Kupčija sklenjena? Sedaj glejte, da hitro dobim.

Reglja. Prosim, prosim, majčkeno potrpljenja. Preden naštejete sto, so jajca pripravljena. (Gre v hišo.)

Mihec (stopi spoštljivo v stran in ima klobuk v rokah).

Dušan (opazuje dečka). Zdi se mi, da je to pravi navihanec. Bomo kmalu videli, če je tat. (Hodi sem in tja.) Eh, nerodnost! Tobačnico sem doma pozabil! Že desetkrat sem zastonj segel ponjo.

Reglja (pride). Na, Mihec, tu je denar. Polno pergišče dobiš.

Mihec. Sam baker in nikelj!

Reglja (Dušanu). S tobakom lahko postrežem. Izvrstna roba! (Pomoli.)

Dušan. Ta ni zanič. Če ne bodo jajca boljša, gorje! Pojdite, da pridejo hitro do ognja!

Reglja. O, kaj pa mislite! Saj bodo že skoraj zavrela. (Gre.)

Dušan. Ti, Mihec, skoči v grad in prinesi mi tobačnico. Kar hišniku reci. Dobiš nagrado.

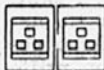
Mihec. Že tečem. (Izgine.)

(Konec prihodnjič.)

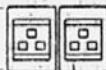

Orlič v Ptuj.

(Križec kaže našega dopisnika »Bolcarja«.)

Vesela pošta br. Nardžiča.

Preska pri Medvodah. — Ljubi brat Nardžič! Gotovo se boste razveselili, ko prejmete od nas to pisemce. Dne 13. julija smo napravile deklince iz vasi Seničice prireditev z malo igrico. Vršila se je pod našim vezanim kozolcem. Začetek naše veselice je bil ob 3. uri popoldne. Čistega dobička smo imele 29 Din in 50 par. Ker smo pa že velikokrat brale o zamorčkih, kakšni ubožčki so in da še nič ne poznajo Jezuščka, zato smo ta denar namenile za zamorčke, da bodo kmalu bolj srečni. Poslale smo ga 19./VII. in to Vam priča priloženi odrezek položnice. Bog živi! (Podpisa ni.)

Poljane. — Dragi br. N.! V nedeljo dne 13. julija se je vršila na Trati orlovska slovesnost. — Ob pol osmih smo odšli iz Poljan. V Srednji vasi smo prišli skupaj z Orli iz Malenskega vrha. Nato smo šli skupaj

naprej. Kmalu smo prišli v Gorenjo vas, kjer sem videl mojega bratranca, ki je bil tudi v kroju. Nato je bil sprejem orlovskih čet. Zatem je bil sprevod pred cerkev, kjer je bila sv. maša. Po maši je bil tabor. Ob 11. uri je bila telovadna skušnja. Popoldne ob 3. uri pa je bila pod Društvenim domom javna telovadba. Najbolj so mi ugajale skupinske vaje. Po telovadbi smo šli domov. Bog živi! Krmelj Leopold.

Poljane. — Dragi br. Nardžič! V zadnjem »Orliču« sem bral, da bo izhajal »Orlič« prihodnje leto vsak mesec. Tega sem se silno razveselil. Bral sem tudi, da bo »Orlič« stal 6 Din. To je jako malo za tako lep list. — Drugo leto pa gotovo pridite k nam, da gremo na Blegoš. Bog živi! — Krmelj Leopold.

Gorje. — Cenjeni br. Nardžič! Le precej dolgo prebiram našega ljubega »Orliča«, pa zaman iščem kotička v vsaki številki — ki bi bilo zapisano naše ime. Po dolgem odlašanju sem vendar pograbila sama pero, da vam malo povem, kako se imamo pri nas. — Je nas precej. »Orliča« beremo radi vsi! Telovadbo imamo sedaj samo ob nedeljah, kajti ob delavnikih nas zadržuje delo na polju. Ako pa preneha največja nevihta dela, se hočemo zopet pridno zbirati k telovadbi in sestankom. — Za danes naj končam, drugič pa kaj več! — Vsem sestricam in bratcem pošiljam mnogo pozdravov in jim kličem: Bog živi! — Gorjanska mladenka.

Griže pri Celju. — Dragi brat Nardžič! Ne bodite hudi, da se tako dolgo nisem nič oglasil. Pa danes več poročam. Orličev nas je 42, telovadimo v treh vrstah po enkrat na teden; jaz sem pri višji vrsti in znamo tudi vaje s palicami za višji naraščaj. — Na Svečnico smo uprizorili igri: »K mamici« in »Pijanec brrr...«. Vse se je lepo izvedlo. Cerkvenih slovesnosti se pridno udeležujemo. Pri sprejemu farnih zvonov nas je nastopilo 28, pri sprejemu zvonov za podružnico Marija-Lurd pa 42. O Veliki noči smo imeli pri božjem grobu častno stražo, procesije se nas je udeležilo v krajih 38. — Zdaj poleti delamo ob nedeljah male izlete po okolici, večji izlet je napravila nižja vrsta na Mrzlico, srednja in višja pa k Sv. Križu pri Belih vodah. Bilo nas je komaj 9, je bilo pač daleč, pa bilo je veselo in prijetno. — Javnega nastopa v Vrbah pri Žalcu se nas je udeležilo 19, okrožnega tabora v Vojniku pri Celju pa 24; vozili smo se na lepo okrašenem vozu. — »Orlič« prihaja k nam v 30 izvodih; zelo radi ga prebiramo, krojev imamo 28. Malo smo napredovali od zadnjic. Pa še prihodnjic kaj več. Bog živi! — Leskovšek Leopold.

Deklicam iz vasi Seničice. — Ve ste pa zares dobre in pridne deklice. Pomožne misijonarke! Kako sem se razveselil vašega poročila! Zelo lepo je to, da pri svojem veselju mislite na uboge otroke, ki se ne morejo tako veseliti kot ve. Človek, ki ima zares plemenito srce, rad misli tudi na druge, ne samo na sebe. Vaša nežna srčeca so se pa spomnila med ubogimi najbolj ubogih — malih črnih zamorčkov! Pa ne samo spomnile ste se jih, tudi pomoč ste jim poslale! Denar, ki je bil skozi in skozi vaš — saj ste si ga same s svojo umetnostjo prislužile! — ste namenile zamorčkom. Verjemite, dobri Bog Vam bo ta denar tisočkrat povrnil in Vaš dar tisočkrat blagoslovil, da bo ubogim zamorčkom prišlo veselo oznanilo o ljubem Jezušku. Zato Vam pošilja br. Nardžič prav čisto posebne pozdrave in Vas priporoča vsem svojim malim, da Vas posnemajo. Ali bodo —?

G. V. Nov. v Bogojini. — Ne morem Vam ugoditi. Kako hočete od mene zahtevati, da bi toliko let shranjeval rokopise? Čemu sploh želite dotično reč vedeti?

»Orlič« izhaja vsak mesec. — Isti izdaja uprava »Mladosti«. — Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina za odseke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom 6 Din na leto, za vse druge naročnike 10 Din. — Odg. urednik: Franc Zabret. — Tiska Jugosl. tiskarna v Ljubljani.